

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΓΟΡΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ | Τ2
2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Προσφορά Εργασίας 3-4

Απασχόληση

Ώρες εργασίας

Ευέλικτες μορφές απασχόλησης

Απασχόληση κατά εθνικότητα

2. Ζήτηση Εργασίας 5-6

Ποσοστό κενών θέσεων-ποσοστό ανεργίας - Beveridge curve

Εγγεγραμμένη ανεργία

Μακροπρόθεσμη ανεργία ως ποσοστό εργατικού δυναμικό

Διάγραμμα ροών Απασχόλησης-Ανεργίας-Αδράνειας

3. Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης 7

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

1.1 Τριμηνιαίο ποσοστό Απασχόλησης εποχικά διορθωμένο

1.2 Τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής εποχικά διορθωμένες ώρες εργασίας

1.3 Τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής αριθμού εργαζομένων κατά εθνικότητα

2.1 Τριμηνιαίο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας-ανεργίας

2.2 Τριμηνιαίο ποσοστό μακροπρόθεσμης ανεργίας στο εργατικό δυναμικό

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης 7

1. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η προσφορά εργασίας σε πρόσωπα το δεύτερο τρίμηνο του 2020 κατέγραψε μείωση κατά 0.4% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους και το εργατικό δυναμικό στα 448.500 άτομα όσο περίπου ήταν το προηγούμενο τρίμηνο.

Η Εποχικά Διορθωμένη (ΕΔ) απασχόληση σε άτομα κατέγραψε το 2ο τρίμηνο του 2020 μείωση κατά 0.9% σε σχέση με το 1ο τρίμηνο του ίδιου έτους (Διάγραμμα 1.1)¹.

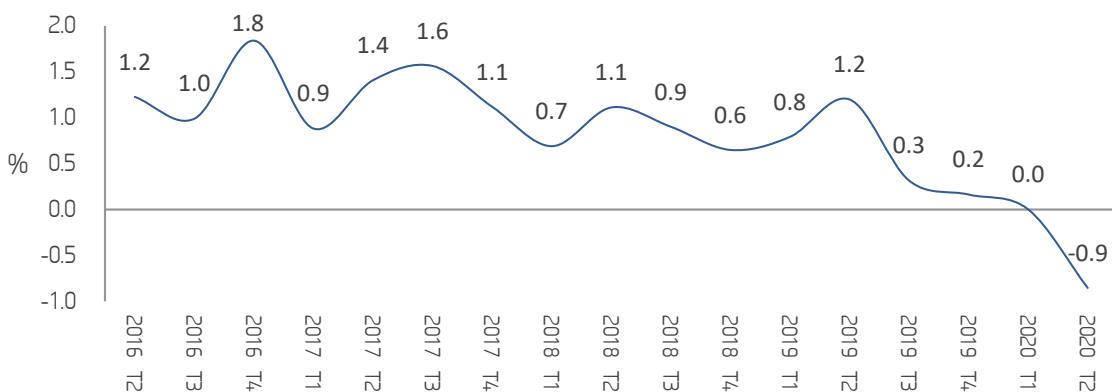
Η υποαπασχόληση ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού περιορίστηκε το 2ο τρίμηνο του 2020 στο 10.6% από το 11%

2020 κατά 6.3% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο (Διάγραμμα 1.2) ενώ σε σχέση με το 2ο τρίμηνο του 2019 παρουσίασαν μείωση κατά 11.8%.

Οι εξελίξεις στο 2ο τρίμηνο του 2020 στην αγορά εργασίας επιβεβαιώνουν τη γενική τάση που παρατηρείται και αφορά την πολιτική των επιχειρήσεων να μην προχωρούν σε μαζικές απολύσεις προσωπικού, μειώνοντας παράλληλα με γοργότερο ρυθμό τις ώρες απασχόλησης.

Η μείωση το 2ο τρίμηνο του 2020 στην ΕΔ απασχόληση σε

Διάγραμμα 1.1: Τριμηνιαίο % ΕΔ απασχόλησης

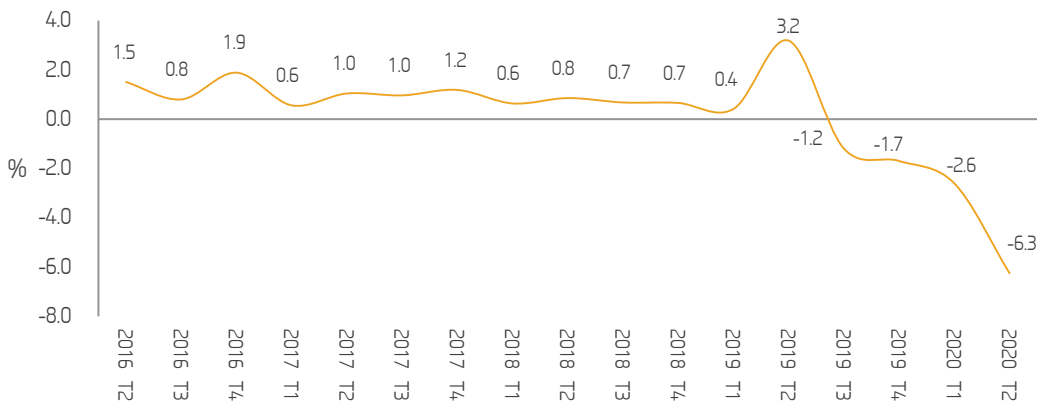

που ήταν το προηγούμενο τρίμηνο και αντιστοιχούσε σε 47.500 πρόσωπα.

Οι ΕΔ ώρες απασχόλησης μειώθηκαν στο 2ο τρίμηνο του

άτομα και η μεγαλύτερη μείωση την ίδια περίοδο στις ΕΔ ώρες απασχόλησης σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, φανερώνει ξεκάθαρα ότι οι επιχειρήσεις δεν προχώρησαν σε μειώσεις στο προσωπικό τους άμεσα, προσαρμόζοντας

Διάγραμμα 1.2: ΕΔ ώρες απασχόλησης

¹ Τα διαγράμματα, τα στατιστικά στοιχεία και ο Πίνακας με τα ALMPs παρουσιάζονται στο αντίστοιχο XL file της ιστοσελίδας ως παράρτημα κάτω από τον τίτλο Οικονομικοί Δείκτες.

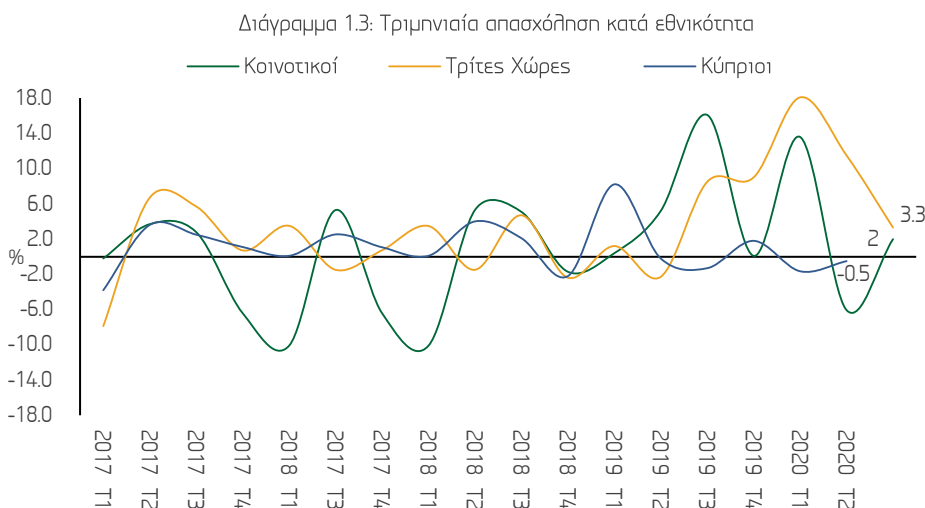
την ίδια ώρα τις ώρες απασχόλησης. Η εξέλιξη αυτή διατηρεί την ανεργία σε πιο χαμηλό επίπεδο. Προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να τονιστεί ότι συνέβαλαν κυρίως τα μέτρα στήριξης που έχει προωθήσει η Κυβέρνηση αναφορικά με τις επιχειρήσεις, τους εργαζόμενους και τους αυτοεργοδοτούμενους για τη στήριξη της οικονομίας λόγω των συνεπειών της πανδημίας.

Στα μέτρα αυτά εντάσσονται, μεταξύ άλλων, μέτρα για υποστήριξη της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, μέτρα για την αποτροπή απολύσεων, σχέδια επιδότησης εισοδημάτων και βελτιωμένα και πιο επαρκή ωφελήματα για τους ανέργους.

Η εξέλιξη αυτή οδηγεί στην συγκράτηση του ποσοστού της

Η κατανομή των εργαζομένων² με βάση την εθνικότητά τους το 2ο τρίμηνο του 2020 ήταν 77% Κύπριοι, 12.5% κοινοτικοί και 10.5% από τρίτες χώρες.

Οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας που απασχολούνταν κυρίως οι Κύπριοι ήταν το Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, οι Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης, οι Κατασκευές και οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες. Οι υπήκοοι της ΕΕ απασχολούνταν περισσότερο στις Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης, στο Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο και στις Κατασκευές ενώ οι εργαζόμενοι από τρίτες χώρες απασχολούνταν κυρίως στις Δραστηριότητες Νοικοκυριών και στις Κατασκευές.

βραχυχρόνιας ανεργίας και σε μεγάλο βαθμό αποδίδεται και στην ευελιξία που διατηρεί η εγχώρια αγορά εργασίας.

Η απασχόληση το 2ο τρίμηνο του 2020 στο δημόσιο τομέα σταθεροποιήθηκε στα 47.500 πρόσωπα και αντιστοιχούσε με το 10.8% της ΕΔ απασχόλησης. Σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους η απασχόληση στο δημόσιο ως ποσοστό της ΕΔ απασχόλησης είναι χαμηλότερη κατά 0.1%. Οι Κύπριοι που απασχολούνταν κατά το 2ο τρίμηνο του 2020 μειώθηκαν με ρυθμό 0.5% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Παράλληλα, οι κοινοτικοί που εργάζονταν στην Κύπρο το 2ο τρίμηνο του 2020 αυξήθηκαν κατά 2% ενώ οι εργαζόμενοι από τρίτες χώρες σημείωσαν αύξηση κατά 3.3% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (Διάγραμμα 1.3).

Το 2ο τρίμηνο του 2020 υπολογίζεται ότι 94.518 πρόσωπα απασχολούνταν σε ευέλικτες μορφές απασχόλησης και αποτελούσαν το 21.1% του εργατικού δυναμικού. Συγκεκριμένα, συμβόλαια προσωρινής απασχόλησης είχαν 49.800 εργαζόμενοι το 2ο τρίμηνο του 2020 ενώ ένα χρόνο πριν ήταν 52.000 σημειώνοντας μείωση κατά 4.2%. Το ποσοστό των προσώπων που είχαν προσωρινή απασχόληση αντιστοιχούσε με το 11.1% του εργατικού δυναμικού. Με όρους μερικής απασχόλησης εργάζονταν το 2ο τρίμηνο του 2020 44.500 πρόσωπα ενώ το 2ο τρίμηνο του 2019 εργάζονταν 48.000 σημειώνοντας έτσι μείωση κατά 7.3%. Συγκριτικά με το δεύτερο τρίμηνο του ίδιου έτους, οι εργαζόμενοι με συμβόλαια προσωρινής διάρκειας αυξήθηκαν κατά 0.5% ενώ οι εργαζόμενοι με μερική απασχόληση μειώθηκαν κατά 0.6% ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού.

² Πηγή: Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

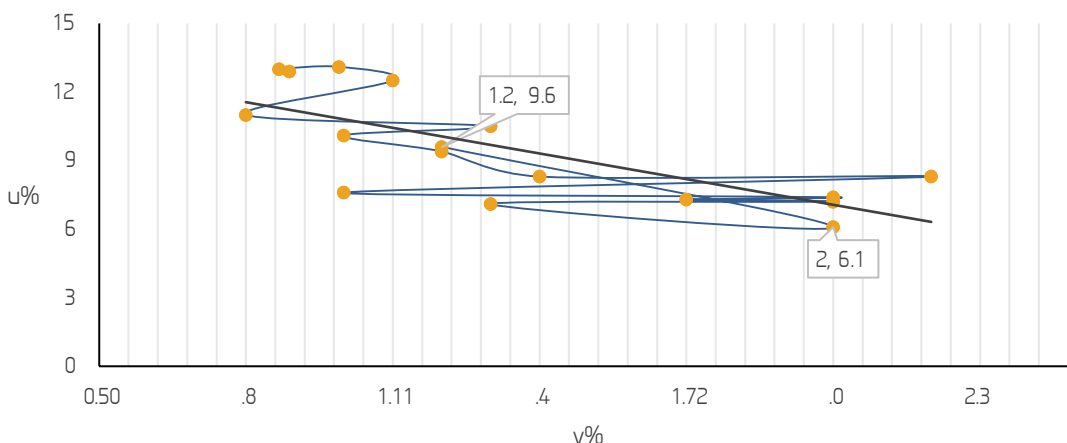
³ Στις ευέλικτες μορφές απασχόλησης συγκαταλέγονται όσοι εργαζόμενοι έχουν προσωρινά συμβόλαια και όσοι εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης αναφορικά με τις ώρες απασχόλησης.

2. ΖΗΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Από πλευράς της ζήτησης εργασίας, το 2ο τρίμηνο του 2020 συνέχιστηκε η αύξηση στο ποσοστό των κενών θέσεων κατά 1.2%, αλλά με βραδύτερο ρυθμό συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο ενώ το ποσοστό της ΕΔ ανεργίας με βάση τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας αυξήθηκε στο 9.6%. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα για την περίοδο 2020Τ2/Τ1 η ελαστικότητα του ποσοστού κενών θέσεων απασχόλησης ως προς το

της Beveridge προς τα άνω και αριστερά συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους (Διάγραμμα 2.1). Η ΕΔ εγγεγραμμένη ανεργία το δεύτερο τρίμηνο του 2020 κατά μέσο όρο ανήλθε στα 33.281 πρόσωπα ενώ το προηγούμενο τρίμηνο ήταν στα 22.062 πρόσωπα σημειώνοντας αύξηση κατά περίπου 11.000 πρόσωπα και που αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι οι άνεργοι επαναγράφονταν αυτόματα από τις

Διάγραμμα 2.1: Beveridge curve 2016Τ2-2020Τ2

ποσοστό ανεργίας εκτιμάται στο -1.4, που υποδηλώνει ότι η σχέση ανεργίας και κενών θέσεων εργασίας είναι ελαστική. Αυτό συνεπάγεται ότι μια σχετικά μικρή αύξηση στο ποσοστό ανεργίας μπορεί να οδηγήσει σε σχετικά μεγάλη μείωση στο ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας.

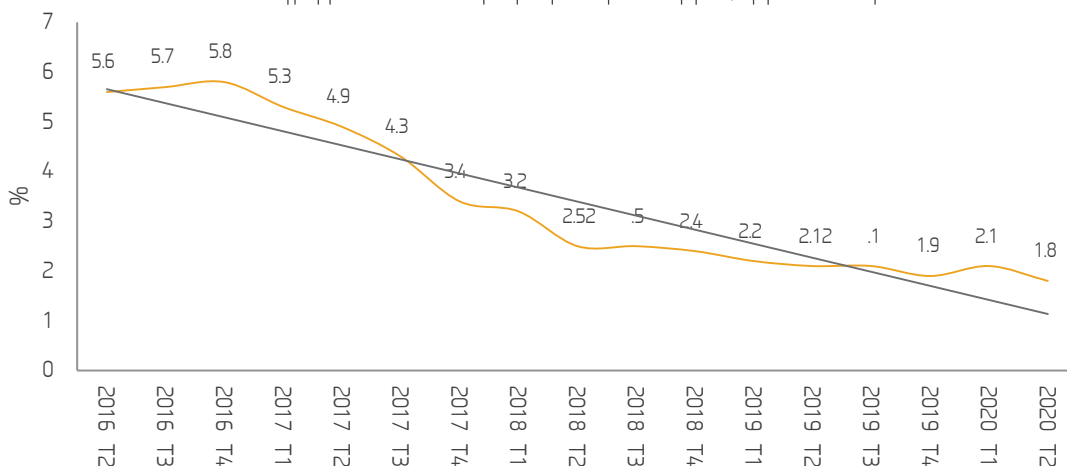
Οι πιο πάνω εξελίξεις οδήγησαν στη μετατόπιση της καμπύ-

λη Beveridge προς τα άνω και αριστερά συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους (Διάγραμμα 2.1). Η ΕΔ εγγεγραμμένη ανεργία το δεύτερο τρίμηνο του 2020 κατά μέσο όρο ανήλθε στα 33.281 πρόσωπα ενώ το προηγούμενο τρίμηνο ήταν στα 22.062 πρόσωπα σημειώνοντας αύξηση κατά περίπου 11.000 πρόσωπα και που αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι οι άνεργοι επαναγράφονταν αυτόματα από τις

υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας, εφόσον δεν ήταν δυνατή η προσέλευση τους στα επαρχιακά γραφεία του Τμήματος Εργασίας λόγω των περιοριστικών μέτρων της καραντίνας. Η αύξηση της εγγεγραμμένης ανεργίας αναμένεται, μεταξύ άλλων, να οδηγήσει στην αύξηση των πληρωμών σε επίδομα ανεργίας προκαλώντας αύξηση των δημοσίων δαπανών της γενικής κυβέρνησης οδηγώντας τα δημόσια οικονομικά σε δυσμενέστερη θέση.

Παράλληλα, η μακροπρόθεσμη ανεργία (12 μήνες και άνω) ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού το 2ο τρίμηνο του 2020 σε σχέση με το 1ο τρίμηνο του ίδιου έτους περιορίστηκε περαιτέρω ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού (Διάγραμμα 2.2) στο 1.8% από 2.1% που ήταν το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους.

Διάγραμμα 2.2: Ποσοστό μακροπρόθεσμης ανεργίας/εργατικό δυναμικό

⁴ Η καμπύλη Beveridge ή καμπύλη UV αποτελεί μια γραφική αναπαράσταση της σχέσης ανάμεσα στα ποσοστά της ανεργίας και του ποσοστού των κενών θέσεων εργασίας (ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΑΝΕΡΓΙΑΣ - ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ

Με βάση στοιχεία που δημοσιεύει σε τριμηνιαία βάση η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) παρακολουθείται η συνεχής ροή μετακίνησης των ατόμων από την απασχόληση στην ανεργία και στην αδράνεια, από την ανεργία στην απασχόληση και στην αδράνεια και από την αδράνεια στην απασχόληση και στην ανεργία.

Με τον τρόπο αυτό μπορεί να διαπιστωθεί πιο καθαρά ο αριθμός των ατόμων που κινούνται ανάμεσα στις πιο πάνω μεταβλητές και αυτό μπορεί να αποτελέσει ένα επιπρόσθετο στοιχείο στην ανάλυση που ήδη πραγματοποιείται από το Υπουργείο Οικονομικών κάθε τρίμηνο για την αγορά εργασίας.

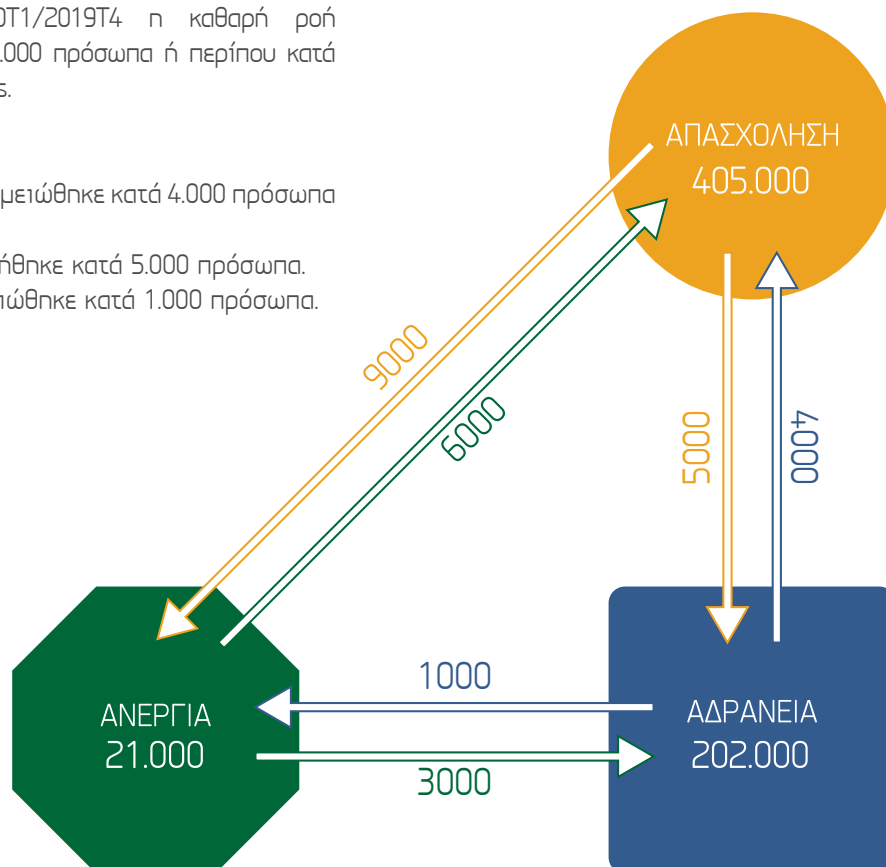
Με βάση τα στοιχεία από την Eurostat για το 1ο τρίμηνο του 2020 σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του προηγούμενου έτους παρατίθεται πιο κάτω σχετικό διάγραμμα, ως προς τον τρόπο που επηρεάζονται τα αποθέματα και οι ροές των απασχολούμενων, ανέργων και αδρανών.

Το συμπέρασμα που εξάγεται στο πιο κάτω διάγραμμα φανερώνει ότι μεταξύ 2020Τ1/2019Τ4 η καθαρή ροή απασχόλησης αυξήθηκε κατά 4.000 πρόσωπα ή περίπου κατά 1% της συνολικής απασχόλησης.

α) Η καθαρή ροή απασχόλησης μειώθηκε κατά 4.000 πρόσωπα μεταξύ του 2019 Τ4-2020 Τ1.

β) Η καθαρή ροή ανεργίας αυξήθηκε κατά 5.000 πρόσωπα.

γ) Η καθαρή ροή αδράνειας μειώθηκε κατά 1.000 πρόσωπα.

3. ΕΝΕΡΓΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Τα Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης αποτελούν ένα βασικό εργαλείο που χρησιμοποιείται για τη συγκράτηση και τη μείωση των ανέργων και συναφώς του ποσοστού ανεργίας. Ο σκοπός των σχεδίων είναι η επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, έτσι ώστε να μη χάσουν την επαφή τους με την αγορά εργασίας μέσω της διατήρησης και βελτίωσης των δεξιοτήτων τους. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουν σε μεταγενέστερο στάδιο και όταν η οικονομία ανακάμψει να επαναπροσληφθούν. Σημειώνεται ότι ο ρόλος των εν λόγω σχεδίων θεωρείται καταλυτικός σε περιόδους υψηλής ανεργίας αλλά και σε περιόδους χαμηλής ανεργίας, αφού μέσω των ενεργών σχεδίων οι συμμετέχοντες μπορούν να καταρτιστούν περαιτέρω.

Τα σχέδια ενεργούς απασχόλησης είναι στοχευμένα ανάλογα με τις προτεραιότητες που θέτει η κυβέρνηση και τις εκάστοτε ανάγκες της οικονομίας ενώ πολλά από αυτά χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους ή/και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της ΕΕ.

Στο Παράρτημα που ακολουθεί παρατίθεται Πίνακας που καλύπτει τα ενεργητικά μέτρα πολιτικής για την αγορά εργασίας τα οποία υλοποιούνται από το Τμήμα Εργασίας και την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Στον Πίνακα παρουσιάζεται: ο διαχωρισμός με βάση την πηγή χρηματοδότησης ανάμεσα σε Εθνικούς πόρους και σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, τη στόχευση ανάλογα με τις ομάδες-στόχους, ηλικιακές ομάδες, οικονομικούς τομείς, ευάλωτες ομάδες μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται άνεργοι, άνεργοι λήπτες ΕΕΕ, νέοι κάτω των 30 ετών, μακροχρόνια άνεργοι, μακροχρόνια άνεργοι λήπτες δημοσίου βοηθήματος, άτομα με αναπηρίες, άτομα με χρόνιες παθήσεις καθώς και προγράμματα που προσφέρονται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού που στοχεύουν στην ένταξη, επανένταξη και κατάρτιση ανέργων στην αγορά εργασίας.

Για την προγραμματική περίοδο 2015-2022 προϋπολογίστηκαν €125.800.000 εκ από τα οποία €43.200.000 προέρχονταν από εθνικούς πόρους και τα υπόλοιπα €82.600.000 ήταν συγχρηματοδοτούμενα με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για το 2019 ποσό €9.679.430 αποτελούσε χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους και ποσό €15.100.000 ήταν συγχρηματοδοτούμενα. Για το 2020 η συνολική προϋπο-

λογιζόμενη δαπάνη για τα ενεργητικά σχέδια πολιτικής στην αγορά εργασίας ανέρχεται σε € 13.750.000.

Εκτός από τα ενεργητικά μέτρα πολιτικής, παρατίθενται επίσης και τα μέτρα στήριξης που ανακοίνωσε το ΥΕΠΚΑ και η ΑνΑΔ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορονοϊού Covid-19. Τα Σχέδια της ΑνΑΔ χωρίζονται σε αυτά που αφορούν κατάρτιση εργαζομένων και αφορούν τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις ύψους €14 εκ και τα σχέδια επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων που είναι ύψους €7 εκ.

Η περίοδος υλοποίησης για τα πιο πάνω μέτρα είναι μετά το τέλος Οκτωβρίου 2020. Τα σχέδια που θα υλοποιηθούν από το ΥΕΠΚΑ μέσω του Τμήματος Εργασίας και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου αφορούν την επιδότηση του μισθολογικού κόστους για την πρόσληψη ανέργων για την περίοδο που αρχίζει μετά το τέλος του 2020 και υπολογίζεται να κοστίσουν €35 εκ.

Όνομασία Σχεδίου	Κόστος σε εκ. €
Ειδικά Σχέδια Κατάρτισης της ΑνΑΔ	14.0
Πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης Ανέργων της ΑνΑΔ	7.0
Σχέδιο παροχής κινήτρων για την εργοδότηση ανέργων	17.0
Σχέδιο παροχής κινήτρων για εργασιακή αποκατάσταση αποφυλακισμένων	4.0
Σχέδιο παροχής κινήτρων για την απασχόληση νέων ηλικίας 15-29 που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης για άμεση πρόσληψη	10.0
Σχέδιο παροχής κινήτρων για την κατάρτιση νέων ηλικίας 15-29 που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης για κατάρτιση και πρόσληψη	4.0
ΣΥΝΟΛΟ	56.0

⁵ Πηγή: Τμήμα Εργασίας και Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού